

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Išanalizavus Konkurso užduotą senamiesčio dalį, išvardintas problemas, bei keliamus tikslus, pateikiamas projektinis pasiūlymas, strategiškai, neintervenciškai, jautriai sprendžiantis piliavietės vietos senamiesčio struktūroje, erdvės ir funkcijos klausimus, numatantis itin paveldui pagarbius, tačiau šiuolaikiškus piliavietės vystymo metodus, kuriais į vieną sistemą apjungti atskirai neveikiantys, tačiau labai patrauklūs senamiesčio elementai: upė(s), kultūros paveldas, šiuolaikinių funkcijų potencialas, reprezentacinė reikšmė, jungtys ir integracija su esamais ir planuojamais verslais.

Pagrindinės įvardintos šios senamiesčio dalies problemos yra:

- a) piliavietės integracija į Senamiesčio urbanistinę struktūrą ir Santakos teritoriją nėra patenkinama;
- b) piliavietės funkcinės galimybės tebėra labai ribotos;
- c) piliavietės sąveika su Neries upe tebėra menka ir neapibrėžta;
- d) piliavietės erdvinis pavidalas tebėra fragmentiškas ir nesuformuotas;
- e) piliavietės sąveika su būsimu „Iki“ kompleksu yra neapibrėžta;
- f) piliavietė nėra parengta būti miesto bendruomenės telkimosi ir simboliniu, reprezentaciniu objektu.

Šioms problemoms spręsti pasitelkta detali situacijos analizė, vertinanti esamą situaciją, teritorijos potencialą, specifiką, lankytojų ir automobilių srautus, smulkiojo verslo interesus. Analizės rezultatų pagrindu sukurti projektiniai pasiūlymai, ne tik erdviškai sprendžiantys teritorijos integravimą į senamiesčio struktūrą, tačiau numatantys ir strateginius tolesnės plėtros žingsnius, itin daug dėmesio skiriantys tolygiam teritorijos potencialų išnaudojimui, smulkiojo verslo plėtrai, paveldo akcentavimui ir apsaugai.

Projektiniuose pasiūlymuose pateikiami atsakymai į šiuos teritorijos keliamus klausimus:

- a) Numatoma sukurti labai aiškų senamiesčio žiedą – pėsčiųjų trasą – integruojantį į vieną urbanistinę sistemą visus lankytinus senamiesčio objektus. Pėsčiųjų žiedas savo struktūroje turės visą reikiamą infrastruktūrą – automobilių stovėjimo aikštelės, lankytinus objektus, o tarpuose atokvėpio sustojimus: kavines, sporto objektus, ramaus poilsio terasas pakrantėje.
- b) Daug dėmesio skiriama galimiems piliavietės scenarijams – kad šis objektas būtų kuo universalesnis, pritaikomas kuo įvairesnių socialinių grupių poreikiams – čia yra galimybė rengti turgus, miesto istorijos šventes, koncertus po atviru dangumi, konferencijas, lauko ekspozicijas, miesto istorijos pamokas, arba tiesiog turėti papildomą žalią plotą ramiam poilsiui pertraukose tarp renginių. Siekta, kad funkcijų įvairovė jokia būdu nenustelbtų monumentinio Kauno Pilies griuvėsių charakterio, ir ši vieta visada galėtų būti identifikuojama, kaip miesto istorijos lopšys.
- c) Itin daug dėmesio skirta santakos parko ir senamiesčio ryšių struktūros stiprinimui – kaip pagrindinis elementas čia akcentuojamas žiedinis pėsčiųjų takas, atsirandantis dabar esamo vietoje, tačiau naujoji struktūra sūlo žymiai išplėstą funkcijų įvairovę, tuo pačiu stiprinama pačio tako erdvinė struktūra, jis tampa stiprų identitetą turinčia

- viešąją erdvę, vientisai sujungiančia senamiesčio paveldo, parko sporto-rekreacinius ir pakrantės ramaus poilsio potencialus.
- d) Vientisa užžiedinta struktūra tampa itin patogi miesto reprezentacijai, miestiečių poilsiui, turistų srautams formuoti. Tampa nesunku bet kuriame taške organizuoti norimo dydžio renginį – nuo bardų kamerinio koncerto parko medžių paunksmėje iki tarptautinės konferencijos ar minėjimo piliavietės mūrų apsuptyje. Renginiams nevykstant, stipri urbanistinė struktūra paverčia teritoriją patrauklia vieta kasdieniam miestiečių naudojimui – tiek ramiam senjorų poilsiui parke, tiek jaunimo treniruotėms riedučiais ar riedlentėmis, tiek profesionalių sportininkų treniruotėms stadione.
 - e) Kauno pilies pavidalą matome kaip išbaigtą, savo laikmetį ir miesto istoriją liudijantį paminklą, todėl papildomų erdviųjų pilies mūrų vystymo scenarijų numatyti nerekomenduojame. Tačiau erdvė tarp pilies mūrų turėtų būti „civilizuota“ – atkurta nuplautoji dalis gali būti paversta naująja mene – nauja ekspozicijų erdvė pilies raidos ir miesto istorijos parodoms ar maketams, kurios lubos taptų piliavietės erdvės aikštės tęsiniu. Rekomenduojame labai aiškiai nubrėžti takoskyrą tarp autentiškų išlikusių pilies elementų ir tarp naujai įterpiamų sprendinių, kad rezultatas aiškiai duotų suprasti, kur yra autentas, o kur nauja intervencija, taip pat aiškiai skirti pilies pirmo ir antro statybos etapų ribas. Siūlome išnaudoti pilies erdvę kultūriniais, pramoginiams, istoriniams, edukaciniams renginiams, o taip pat skirti dėmesį ir gynybinio griovio panaudojimui pramoginėms funkcijoms (miesto čiuožykla žiemą. Labai svarbu išnaudoti alėją palei griovį, ji taptų pagrindine pilies apžvalgos terasa. Suteikus deramą svarbą šiai naujai įprasminamai pėsčiųjų trasei, atsirastų ir aiškiau komercinio stimulo tvarkyti dabar antraeliais esančius ligoninės ir gretimų kvartalų „kiemo“ fasadus.
 - f) Daug dėmesio skiriama teritorijos integracijai su gamtiniu aukso klodu – upe. Upės pakrantėse numatoma daug rekreacinių funkcijų, o stiprinamas pėsčiųjų tako identitetas turi priartinti miestiečius prie vandens, tam tikslui kuriamos ir aktyviosios funkcijos – Žvejų Damba, prieplauka, lieptai.
 - g) Sprendiniai puikiai integruoja perspektyvinius planus vystyti LITUANIKOS teritoriją, statyti pėsčiųjų tiltą į Vilijampolę. Taip sutvarkyta teritorija taps papildomu komerciniu stimulu vystyti būsimąjį IKI kompleksą – nes suteiks naujus pėsčiųjų srautus, o komplekso lankytojai savo ruožtu pagyvins santakos parko išnaudojimą.

Pasiūlymai novatoriškai ir naujai siūlo išnaudoti paminklinį senamiesčio potencialą santykyje su moderniomis įvairių paskirčių (multi)funkcijomis, itin vientisai sujungia piliavietę su senamiesčiu tiek funkciškai, tiek erdviškai, ir tuo pačiu neišsišokančiomis priemonėmis respektuoja svarbiausias senamiesčio ir piliavietės paveldo savybes – senumą ir istorinę vertę, mitologinę ir miesto identiteto simbolio vertę, menotyrinę vertę.